

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Турсуматова Раъно Аҳмадҷоновна дар мавзӯи «Имконоти педагогии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (дар асоси маводҳои забони хориҷӣ)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) пешниҳод гардидааст.

Дар замони мусоидати низоми кунуни маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон раванди мураккаби ислоҳоти худро аз сар гузаронида истодааст. Вобаста ба ин мақсади афзалиятноки ҳама гуна равандҳои трансформатсионӣ баҳисобигирии ҳарҷӣ бештари талаботи актуалӣ ва перспективии замон дар таълиму тарбияи мактаббачагон, кушода додани қобилиятҳо ва лаёқатмандиҳои ҳар як шахсият, ба вучуд овардани шароити созгор барои ба амал баровардани имкониятҳои таълимии хонанда дар амалия мебошад. Мувофиқан, рушди минбаъда ва такмили низоми таҳсилоти мактабӣ, омӯзиш ва баҳисобигирии таснифҳои фардии хонандагон, дар онҳо ташаккул ёфтани талаботи ангезанокии соҳаи фаъолияти таълимӣ зарур мебошад. Ҳаллу фасли ин масъалаҳо аз илми психологӣ-педагогӣ тақозо мекунад, ки чанбаҳои гуногуни фаъолияти инсон ва роҳҳои ташаккули он дар раванди таълим мавриди тадқиқоти ҳаматарафа ва маҷмӯавӣ қарор дода шавад.

Аз ин лиҳоз, омода шудани таҳқиқи диссертационии тақризшаванда баҳшида ба ин масъалаи муҳим ва мураккаби илми педагогика хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва додги рӯз маҳсуб будани он далолат медиҳад. Муаллиф қайд менамояд, ки амалий намудани таълими ба амалия тамоюлдошта аз ҷиҳати педагогӣ самарабахш хоҳад буд, агар:

- муайян намудани функцияҳо, коркарди қоидаҳо ва мундариҷаи амалишавии он дар раванди таълим анҷом ёбад;
- имконияти таҳсилотии дидгоҳи ба таълим тамоюлдошта нисбат ба таълими хонандагон ошкор гарданд;

- асосҳои мундариҷавиу технологији амалиј намудани таълими ба амалија тамоюлдошта коркард шаванд;
- таълими ба амалија тамоюлдошта дар замини алоқамандии таълим бо ҳаёт ва муҳит амалиј гардад.

Таҳлили назариявӣ, кори таҷрибавӣ-озмоиши, коркарди миқдорӣ ва сифатии натиҷаҳои он аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки ташкили таълими ба амалија тамоюлдоштаи хонандагон бо инобати имконоти асосии педагогӣ ба беҳтар шудани вижагиҳои когнитивии ташаккули психологији хонандагон, афзоиши ангезанокии фаъолияти таълимӣ, ташаккули саводнокии хонандагон оварда мерасонад ва мувофиқан, фарзияни тадқиқотро тасдиқ менамояд.

Боэътимодӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо концепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперии таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои корҳои озмоиши-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияни таҳқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалији муаллиф таъмин гардидааст.

Аҳамияти назариявии кори диссертационӣ дар он зохир меёбад, ки таҳқиқоти мазкур дар самти асоснокии назария ва рушди ғояи муаммо, муқаррар намудани моҳияти усули дарёфт ва ташаккули малакаву қобилияти хонандагони лаёқатманд дар низоми таҳсилоти иловагӣ саҳми муайян мегузорад.

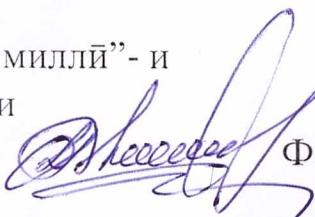
Фарҳангни мутаносиби унвонҷӯ имконият додааст, ки ўтиқи шинономаи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (ilmҳои педагогӣ) дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати коркарди концепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд.

Дар нуктаҳои ба дифоъ пешниҳодшудаи муаллиф ба таври пурмаъно моҳияти концепсияи мазкур дарк карда мешавад. Ба таври

умум, консепсия ба қадри кифоя мувофик карда шудааст ва эроди чиддиро талаб намекунад. Мазмуни асосии он дар бобҳои диссертатсия густурда шуда, мантиқи ифодагардии маводҳои назариявӣ ва тавсифи таҳқиқоти эмпириниши муайян кардааст. Мантиқи мазкури таҳқиқот ба дарки мавқеи ишғолкардаи илмии муаллиф ва фаҳмиданӣ ғояи асосие, ки ҳамчун пояти базавии коркарди консепсияи педагогии муаллиф гузошта шудааст, имконият медиҳад.

Дар асоси гуфтаҳои болоӣ, хулоса кардан мумкин аст, ки диссертатсияи Турсуматова Р.А. кори таҳқиқотии мустақилона анҷомёфтаи илмиву таҳассусӣ буда, ба талаботи бандҳои 10, 11, 12, 14 и 16 “Низомномаи намунавӣ оид ба тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”-и КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016 таҳти №505 тасдиқ гардидааст, пурра ҷавобгӯй буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01- педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) сазовор аст.

Доктори илмҳои педагогӣ,
Директори МД “Китобхонаи миллий”-и
Дастгоҳи иҷроияи Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
25.02.2021с.

Файзализода Ҷумахон Ҳол

Маълумот барои тамос: 734018, ш.Душанбе, к.Техрон 5.
E-mail: f.jumakhon@mail.ru Тел. (+992) 918506324

Имзои Файзализода Ҷумахон Ҳолро
тасдиқ менамоям. Мудири бахши кадрҳои
МД “Китобхонаи миллий”-и Дастгоҳи иҷроияи
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Каримзода М.

